

कार्यकारी सारांश

प्रस्तावित 1.5 MTPA कोल वॉशरी

(प्रस्तावित क्षेत्र : 7.5 हे.)

स्थळ

गाव तडाली, तहसिल व जिल्हा चंद्रपूर, महाराष्ट्र

प्रकल्प प्रस्तावक:

मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि.
F-4, पहिला मजला, श्रध्दा हाऊस, किंज वे,
SBI मुख्यालय जवळ, नागपूर,
म्हाराष्ट्र 440001

पर्यावरण सल्लागार

पोल्युशन अँन्ड इकॉलॉजी कन्ट्रोल सर्विसेस (PECS)

EIA सल्लागारासाठी QCI-NABET योजने अंतर्गत मान्यता प्राप्त

मुख्य कार्यालय: पत्ता: धंताली पोलिस स्टेशन जवळ,

धंतोली, नागपूर – 440012 (महाराष्ट्र)

E-mail: pecs_nagprur@rediffmail.com

Tel.: 0712-6504146,

09423683728, 09373128182

ऑगस्ट 2019

कार्यकारी सारांश

1.1 प्रस्तावना

मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि. कंपनी कायदा 1956 अंतर्गत समाविष्ट संगठना आहे, जी 2006 मध्ये स्थापित झाली. मेसर्स मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि. ह्यांची रेल्वे साइडिंग आहे जी सद्या कोळसा, सिमेंट, आर्यन ओर, मॅग्निज (gypsum) व बॉक्साइड च्या क्षेत्रात हाताळणी व लॉजिस्टिक सेवा स्वरूप व जलद गतिने कार्य करून ग्राहकांच्या गरजा पूर्ण करत आहे. कंपनीची पहिली खाजगी रेल्वे साइडिंग सिलीयारी रेल्वे स्थानका जवळ व दूसरी खाजगी रेल्वे सायडिंग भुपदेवपूर रेल्वे स्थानकाजवळ छत्तीसगढ जवळ स्थित आहे. रेल्वे साइडिंगचे हे ठिकाण दक्षिण-पूर्व मध्य रेल्वेच्या अधिकाराखाली येतात. तिसरे पाऊल म्हणजे खाजगी रेल्वे साइडिंग तडाली येथे बांधणे आहे जे MIDC चंद्रपूर, महाराष्ट्र च्या औद्योगिक क्लस्टरच्या जवळ आहे, जे मध्य रेल्वे अंतर्गत येते.

धुतलेल्या कोळशाकरिता संभाव्य मागणी बघता, परिसरातील कच्च्या कोळशाची उपलब्धता व स्वतःच्या मालकीची रेल्वे साइडिंग असल्यामुळे, मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि. यांनी कोळसा धुलाईच्या व्यवसायात कार्य करण्याचे ठरविले आहे. याकरिता, कंपनीने त्यांच्या तडाली गावात, तहसिल व जिल्हा चंद्रपूर, महाराष्ट्र राज्य हे स्थित रेल्वे साइडिंगच्या 1.5 MTPA कोळसा धुलाई संयंत्र प्रस्थापित करण्याचा प्रस्ताव केलेला आहे.

1.1.1 प्रकल्पाची ओळख

धुतलेल्या कोळश्याची मागणी बघता, मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि. ह्यांनी 1.5 MTPA कोळसा धुलाई केंद्राची प्रतिष्ठापना करण्याचे ठरविले आहे. कोळसा धुलाई केंद्राच्या प्रतिष्ठापनेकरिता, कंपनीने त्यांच्या गाव तडाली, तहसिल व जिल्हा चंद्रपूर, महाराष्ट्र येथे स्थित रेल्वे साइडिंग च्या संगन जमिनीची निवड केलेली आहे. कोळसा धुलाई केंद्राकरिता 7.50 हे जागा निश्चित केली गेली आहे. प्रकल्पाचे अंदाजित मूल्य जवळपास रु. 22.0 करोड आहे.

1.1.2 प्रकल्पाचे स्थळ

प्रस्तावित कोळसा धुलाई संयंत्र मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि. गाव तडाली, तहसिल व जिल्हा चंद्रपूर, महाराष्ट्र येथे असलेल्या यांच्या मालकीच्या खाजगी जमिनीवर स्थित राहिल. प्रकल्प क्षेत्र व 10 कि.मी. त्रिज्येचे अभ्यास क्षेत्र R.F. 1:50,000 टोपोशिट क्र. 55 P/4 & 55 M/1 अंतर्गत येतो. प्रकल्प अक्षांश $20^{\circ}0'29.64"N$ ते $20^{\circ}0'44.54"N$ व रेखांश $79^{\circ}10'12.08"E$ ते $79^{\circ}10'27.03"E$ हे अंतर्गत येतो.

1.2 EIA/EMP पारूल अहवाल

मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि. च्या प्रस्तावित 1.5 MTPA कोळसा धुलाई अधिसूचना दिनांक EIA 14 सप्टेंबर 2006 अनुसार श्रेणी “अ” मध्ये येतो. ToR मधिल ओढ 2019 उन्हाळ्या

मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि., 1.5 MTPA कोळसा धुलाई केंद्र गव तडाली, तहसिल व जिल्हा चंद्रपूर, महाराष्ट्र येथील प्रस्तावित प्रकल्पाचे पारूप EIA/EMP चा कार्यकारी सारांश

दरम्यान महणजेच मार्च 2019 ते मे 2019 दरम्यान 10 कि.मी. त्रिज्येच्या अभ्यास क्षेत्रामधील परिवेशी वायु गुणवत्ता परिवेशी ध्वनी पातळी, भूजल व भुपृष्ठ जल, मृदा गुणवत्ता वनस्पति, पशु व इको-संवेदनशील क्षेत्र व गावांचे सामाजिक आर्थिक स्तरांची परिस्थती जाणून घेण्याकरिता पायाभूत पर्यावरणीय सर्वेक्षण करण्यात आले. अभ्यासाचे आकलन EIA/EMP प्रारूप अहवालामधे समाविष्ट करण्यात आले आहे. प्रस्तावित प्रकल्पाच्या बांधकाम व प्रक्रिया टप्प्या दरम्यान होणाऱ्या प्रभावांची ओळख केली गेली व प्रभावांना नियंत्रित व शमविण्याकरिता प्रस्तावित व्यवस्थापन योजनेसह EIA/EMP प्रारूप अहवालात सांगितले आहेत.

तक्ता 1.1: प्रकल्प क्षेत्राचे ठळक वैशिष्ट्ये

अनु क्र.	तपशिल	विवरण
1	प्रकल्प क्षेत्र	प्रस्तावित 1.5 MTPA कोळसा धुलाई संयंत्र (Wet process)
2	स्थळ	गव-तडाली, तहसिल-चंद्रपूर, जिल्हा-चंद्रपूर, राज्य-महाराष्ट्र
3	एकूण क्षेत्रफळ आणि सद्याचा भू-वापर	7.50 हे. खाजगी जमीन कंपनीच्या मालकीची आहे. प्रस्तावित प्रकल्प क्षेत्र हे कंपनीच्या सद्याच्या रेल्वे साइडिंगला संलग्न असलेल्या जागेत आहे.
4	समुद्र सपाटीपासून उंची	211 ते 214 मी. MSL
5	स्थलाकृती	55 P/4
6	जवळील IMD स्टेशन	IMD, चंद्रपूर
7	क्षेत्र स्थलाकृती	सपाट
8	जवळील महामार्ग	चंद्रपूर - नागपूर राज्य मार्ग (SH 264) : 1.7 कि.मी. उ.पू.
9	जवळील रेल्वे स्टेशन	तडाली रेल्वे स्टेशन: 2.2 कि.मी., उ.पू. भद्रावती रेल्वे स्टेशन: 10 कि.मी., उ.उ.प. चंद्रपूर रेल्वे स्टेशन: 17 कि.मी., द.पू.
10	जवळील विमानतळ	मोरवा हवाईपट्टा: 5.4 कि.मी. पू. नागपूर हवाईपट्टा: 120 कि.मी., उ.
11	जवळील नदी	वर्धा नदी: 6.0 कि.मी., प. इराई नदी: 9.3 कि.मी., द.पू.
12	जवळील बंदर (port)	10 कि.मी. त्रिज्येत काहीही नाही
13	जवळील शहर	चंद्रपूर, 14 कि.मी. पू.
14	जिल्हा मुख्यालय	चंद्रपूर, 14 कि.मी. पू.
15	जवळील राज्य/राष्ट्रीय सीमा	10 कि.मी. त्रिज्येत काहीही नाही
16	2,00,000 लोकसंख्या असलेले सर्वात	चंद्रपूर, 14 कि.मी. पू.

मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि., 1.5 MTPA कोळसा धुलाई केंद्र गाव तडाली, तहसिल व जिल्हा चंद्रपूर, महाराष्ट्र येथील प्रस्तावित प्रकल्पाचे पारूप EIA/EMP चा कार्यकारी सारांश

अनु क्र.	तपशिल	विवरण
	जवळचे शहर	
17	जवळील गाव	साखरवाही, 1.5 कि.मी., उ.उ.प. तडाली: 2.8 कि.मी. उ.पू.
19	जवळील पर्यटन स्थळ	महाकाली मंदीर, चंद्रपूर 15.6 कि.मी. द.पू.
20	पुरातत्व क्षेत्र	प्रकल्प स्थळापासून 10 कि.मी. त्रिज्येच्या चंद्रपूर शहरात अनेक पुरातत्व क्षेत्र आहेत.
21	वन्यीव संरक्षण अधिनियम 1972 (व्याघ्र प्रकल्प, जैविक क्षेत्र, राष्ट्रीय उद्याने वन्यजीव अभयाण्ये, समुदाय आरक्षित आणि संरक्षित आरक्षित)	ताडोबा—अंधारी प्रकल्प इकोसेसिंटिल झोन : साधारणत 15 किमी उ.पू.
22	आरक्षित / संरक्षित वने	भांडक आरक्षित वन: 9.1 किमी उ.पू. मोरवा आरक्षित वन: 1.4 किमी पू.
23	भूकंपीयता	भुकंप क्षेत्र II (कमी क्षतीचे जोखीम क्षेत्र: MSK VI किंवा कमी)
24	संरक्षण प्रतिष्ठापना	ऑर्डिनेन्स फॅक्टरी भद्रावती, 12.0 कि.मी. उ.
25	10 कि.मी. त्रिज्येतील इतर उद्योग	MIDC तडाली प्रस्तावित प्रकल्प क्षेत्राच्या जवळ आहे. तसेच वणी च्या कोळशाच्या खाणी 10 कि.मी. त्रिज्येच्या आत आहे.

1.3 प्रकल्प वर्णन

1.3.1 पक्रिया वर्णन

प्रस्तावित कोळसा धुलाई केंद्रामध्ये जवळपास 1.50 MTPA कच्च्या कोळशावर प्रक्रिया केली जाईल व जवळपास 1.059 MTPA स्वच्छ कोळसा म्हणजेच सरासरी च्या 70.6 टक्के हे धुलाई केंद्र वर्षभरात 6000 तास प्रभावीपणे कार्यरत राहील. संयंत्राची तासी सरासरी क्षमता जवळपास 250 TPH (सरासरी) राहील.

1. कच्चा कोळसा विभाग

250 TPH अमतेचे एक युनिट तयार केले जाईल आणि खुली कोळसा खाणीच्या उत्पादना मध्ये होणारे हंगामी बदल पूर्ण करण्याकरिता सरासरी पासून कच्चा कोळसा प्रात्य करण्याकरिता भूमिगत हॉपर प्रदान केला पाईल हॉपर पासून कोळसा पुर्णप्रात्य करण्याकरिता व संबंधित वाहक पट्टयावर भरण्याकरिता प्रत्येक हॉपर खाली व्हायब्रेटरी फीडर दिले जाईल. वाहकपट्टा कोळसा धेवून जातो आणि ते डेक प्राइमरी स्क्रीनवर सोडल. प्रायमरी स्क्रिन कोळशामधून (0.10 मी.मी) चेप पूर्ण आवश्यक आकारातील कोळसा (-60+10 मी.मी) व आवश्यकते पेक्षा मोठ्या आकारातील (+60–250मी.मी) मध्ये विभक्त करते. निवडक कन्हेयरकडून (+60–250मी.मी) आकराचा मोठा

मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि., 1.5 MTPA कोळसा धुलाई केंद्र गाव तडाली, तहसिल व जिल्हा चंद्रपूर, महाराष्ट्र येथील प्रस्तावित प्रकल्पाचे पारूप EIA/EMP चा कार्यकारी सारांश

कोळसा दगड काढून टाकल्यानंतर (—)50मी.मी पर्यंत आकर कमी करण्याकरिता डबल रोल क्रशर मध्ये भरल्या जाईल क्रशर मधून बारिक केलेला कोळसा व (—60+10मी.मी) आकाराचा कोळसा प्रायमरी स्क्रिन पासून वाहक पट्टयावर एकत्रित केला जाईल. जो पुढे घेवून जातो व वरील सर्व बंकर मध्ये टाकल्या जाईल सर्व बकर पासून कोळसा व्हायब्रेटरी फिडरच्या माध्यमाने पुर्नप्रात्य केल्या जाईल सर्व बंकर पासून कोळसा व्हायब्रेटरी फिडरच्या सहाय्याने पुर्नप्रात्य होईल व HM सॉयक्लॉन हाऊस मध्ये उपलब्ध वेट बॉक्स मध्ये कोळसा वर चढविण्या करिता व बॉक्स मध्ये टाकण्याकरिता वाहक पट्टयावर टाकण्यात येईल.

2. धुलाई विभाग

HM विभाग :— या विभागामधे (+)10 मी.मी ते (—)50 मी.मी वेगळा केलेला कोळशावर प्रक्रिया करून त्याची गुणवत्ता सुधारली जाते. परिपथामधे खालील बाबींचा समावेश आहे.

डे-स्लिमिंग विभाग: सर्ज बंकर पासून कच्चा कोळसा वाहक पट्ट्याद्वारे वेट बॉक्स टाकल्या जाईल. वेट बॉक्स मधून गर 250 tph क्षमतेच्या डे-स्लिमिंग स्क्रिनकडे जाईल. 0.5 मी.मी. आकाराचे कण काढण्याकरिता फव्वारणी तोटीच्या सहाय्याने पाण्याची फव्वारणी केली जाईल. डे-स्लिमिंग पासून अति प्रवाह उचित मिडिया टाकीमधे घेवून जाईल व डे-स्लिमिंग स्क्रिनच्या प्रवाहमधे फाईन कोल टँक / डबक्याकडे नेले जाईल.

योग्य मिडिया टँक आणि HM सायक्लॉन: डी-स्लिमिंग पासून अतिप्रवाह प्राप्त करण्याकरिता योग्य लायझर्स सह केंद्रीय ट्यूब लाइन्डसह योग्य क्षमतेचे एक HM सायक्लॉन संप (डबके) पुरविण्यात येईल. कोळसा, पाणी व आवश्यक घनतेचे मॅग्नेटाइट असलेले गर स्वच्छ कोळसा व अस्विकृत कोळसा अशा दोन भागात विभक्त करण्याकरिता दोन HM सायक्लॉन मधे वेगवेगळे करण्याकरिता भरल्या जाईल. कच्च्या कोळशाच्या गुणवैशिष्ट्य घटकांनुसार जास्तीत जास्त उत्पन्न मिळविण्याकरिता गाळाची घनता परिवर्तीत केली जाईल. अतिप्रवाह म्हणजेच स्वच्छ कोळसा D व R स्क्रिन व टाकल्या जाईल. D व R स्क्रिन पासून अतिप्रवाह अतिरिक्त पाणी काढण्याकरिता बेल्ट प्रेस मधे भरल्या जाईल. बेल्ट प्रेस पासून स्वच्छ कोळसा वाहकाव वाहून नेण्यात येईल व गाळ/गर फाइन कोळसा टाकीमधे घेतला जाईल. हेवी मिडियाला एक स्प्लिटर बॉक्स राहिल ज्यामधून ते द्रावण मिडिया टँक ला पाठविण्याकरिता पर्यायासह योग्य मिडिया टाकी मधे घेण्यात येईल सर्वसाधारणपणे हेवी मिडिया च्या प्रवाह अंतर्गत सायक्लॉनला एका हॅरिझोन्टर रिफ्यूज स्क्रिन मधे एका स्थायी सिव्ह बेन्डच्या माध्यमाने नेले जाईल. सिव्ह बेन्डच्या खालून डेन्स मिडिया व D व R स्क्रिनच्या प्रथम कॅस पॅन स्प्लिटर बॉक्स पर्यंत नेले जातील. D व R स्क्रिन पासून अतिप्रवाह साठण्याकरिता असलेल्या ओवरहेड हॉपर मधे पाठविण्यात येते त्यानंतर पुढे वाहतूकीसाठी ट्रक मधे भरल्या जाते. गराची घनता सुधारण्यासाठी मॅग्नेटाइट चार्जिंग पंपाच्या सहाय्याने द्रावण मिडिया टाकी मधे चार्ज केले जाते. द्रावण मिडिया टँकमधे मिडिया चे जोडणे नियंत्रित करण्याकरिता घनता समायोजना टाकीच्या आधी घनता गेज बनविली जाईल.

फाईन कोळसा परिपथ: या विभागामधे 0.5 मी.मी. च्या भागावर प्रक्रिया होईल व गरापासून पुर्नप्राप्त केले जाईल. फाईन कोळसा परिपथापासून गाळ/गर कच्चा कोळशा वर्गीकरण सायकलॉन च्या संचामधे भरल्या जाईल. वर्गीकरण सायकलॉन पासून अतिप्रवाह उच्चतम दराच्या (25 मी. व्यास) थिकनर पर्यंत नेले जाईल. वर्गीकरण सायकलॉन पासून निघणारे अतिप्रवाह उच्चतम वारंवारता स्क्रिन पर्यंत नेण्यात येईल. उच्चतम वारंवारता स्क्रिनवर उर्वरित कण त्याच्या गुणवैशिष्ट प्राचलानुसार स्वच्छ कोळसा वाहकपट्ट्या वर किंवा अस्विकृत वाहकपट्ट्यावर काढण्यात येतील. व उच्चतम वारंवारता स्क्रिन पासून अतिप्रवाह उच्चतम दारच्या थिकनर पर्यंत नेण्यात येईल.

उच्चतम दराच्या थिकनर पासून गाळ/गर मिश्रित करणाऱ्या टाकी मधे भरल्या जाते जेथे बेल्ट प्रेसवर कार्यक्षम द्रव आणि पदार्थ पृथकरण करण्यासाठी फाईन कण एकत्रित करण्यासाठी फलॉकोलांट जोडले जाईल. त्यानंतर हे मिश्रण समांतर ड्रम बेल्ट प्रेस ला भरण्यात येईल बेल्ट प्रेस मधे ह्या साहत्यिला प्रेस केल्या जाते करून सामग्रीतील पाणी निघून जाईल. त्यानंतर हे केक स्वच्छ कोळसा बेल्ट वाहकपट्ट्याला पाठविण्यात येते व गो पर थिकनर ला नेली जाते.

स्वच्छ कोळसा विभाग: HM परिपथाच्या बेल्ट प्रेस पासून कोळसा, उच्चतम वारंवारता स्क्रिन पासून अतिप्रवाह व फाईन कोळसा परिपथच्या बेल्ट प्रेस पासून केक ओवरहेड हॉपर मधे साठविण्यात येईल. या हॉपरच्या खाली ट्रक भरल्या जातील जे ग्राहकांपर्यंत रल्वे वॅगन द्वारे पाठविण्याकरिता साइडिंग पर्यंत वाहून नेण्यात येईल.

अस्विकृत विभाग: HM विभागाच्या अस्विकृत D व R स्क्रिन पासून अतिप्रवाह ओवरहेड हॉपर मधे साठविण्यात येईल. या हॉपरच्या खाली ट्रक भरल्या जातील जे परिसरात असलेल्या कारखान्यात वापरण्याकरिता रेल्वे वॅगन द्वारे पाठविण्याकरिता रेल्वे साइडिंग पर्यंत वाहून नेण्यात येईल.

फाईन कोळसा (<10 मी.मी. आकार): नफा न होता फाईन कोळसा ओवरहेड हॉपर्समधे साठविला जाईल. आवश्यकतेनुसार धुतलेला कोळशाच्या भागासह लोडिंगसाठी रेल्वे मार्गाच्या वाहतुकीकरिता हॉपर्सच्या खाली ट्रक लोड केले जातील.

वॅगन लोडिंग विभाग: मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि. ची खाजगी रेल्वे साइडिंग त्यांच्या प्रस्तावित कोळसा धुलाई क्षेत्राच्या संलग्न स्थित आहे. रेल्वे साइडिंगवर सद्या अस्तित्वात असलेल्या इलेक्ट्रानिक वेट ब्रिज RR_s तयार करण्याकरिता भारित वॅगनसाठी वापरला जाईल.

1.3.2 कच्च्या कोळशाची आवश्यकता, स्त्रोत व वाहतुकी मार्ग

कोळश्याचे स्त्रोत हे चंद्रपूर ववणी क्षेत्रात स्थित जवळपासचे वेस्टन कोल्डफिल्ड्स् लि. (WCL) च्या कोळसा खाणी असतील.

कोळसा धुलाई क्षेत्र हे WCL च्या खाणीजवळ स्थित असल्यामुळे व प्रस्तावित प्रकल्प क्षेत्राच्या संलग्न सध्याची रेल्वे साइडिंग असल्यामुळे कच्च्या कोळसा हा रेल्वे मार्गाने संयंत्रापर्यंत

वाहतुकीद्वारे आणला जाईल. खाण क्षेत्रात रेल्वे सुविधा नसल्यास आच्छादित ट्रकद्वारे कोळसा वाहतुक केला जाईल.

स्वच्छ कोळसा व अस्वीकृत कोळसा जवळपासच्या 20 प्रकल्पाला पुरवठा करण्यात येईल. धुतलेल्या कोळश्चाच्या वाहतुक मार्ग रेल्वे राहील. कारखान्याच्या क्षेत्रात रेल्वे सुविधा नसल्यास रोड वाहतुकीचा वापर केला जाईल. कंपनीच्या संलग्न रेल्वे साइडिंगचा वापर कोळसा वाहतुकीकरिता केला जाईल.

1.3.3 घनकचरा निर्मिती व व्यवस्थापन

प्रस्तावित कोळसा धुलाई केंद्रामधे, 1.5 MTPA कच्चया कोळशावर प्रक्रिया करण्याचे प्रस्तावित आहे. प्रस्तावित कोळसा धुलाई केंद्रापासून कच्च्या कोळशाचे जवळपास 33 टक्के म्हणजेच 0.441 MTPA धुलाई अस्विकृत कोळसा (washery rejects coal) निर्मित होईल कोळसा धुलाई प्रक्रिये दरम्यान निर्मित अस्विकृत कोळसा CFBC तंत्रज्ञानावर आधारित वीज प्रकल्पामधे वापरल्या जावू शकते. कोळसा धुलाई दरम्यान निर्मित अस्विकृत सामग्री प्रस्तावित कोळसा धुलाई केंद्राच्या जवळपासच्या परिसरातील CFBC तंत्रज्ञानावर आधारित वीज प्रकल्पांना दिल्या जाईल. अस्विकृत कोळसा वापरणाऱ्या कारखान्यावर उपलब्ध सुविधेच्या आधारे रेल्वे/रस्त्याद्वारे वाहतूक करण्यात येईल. अस्विकृत कोळसा रस्ता वाहतूकी दरम्यान आच्छादित ट्रकद्वारे वाहून नेण्यात येईल.

1.3.4 पाण्याची आवश्यकता व स्रोत

प्रस्तावित 1.5 MTPA ओले कोळसा धुलाई केंद्राकरिता रोज 6,798 घन मी प्रती दिवस इतके एकूण पाण्याची गरज भासेल, त्यापैकी 6412 घन मी प्रती दिवस इतके पाणी पुर्नचक्रित केले जाईल व त्या पाण्याचा वापर प्रक्रियेत परत केला जाईल व केवळ 386 घन मी प्रती दिवस प्रमाणे पाणी बाहेरून पुरवठा केला जाईल CGWB तर्फे भुजल घेण्याची परवानगी घेण्यात येईल.

1.3.5 मनुष्यबळाची आवश्यकता

बांधकाम टप्प्यादरम्यान कुशल अर्धकुशल व अकुशल कामगाराकरिता रोजगार निर्मिती होईल, प्रक्रिये टप्प्यादरम्यान तांत्रिक लोकांना नियुक्त केले जाईल. प्रकल्पाद्वारे जवळपास 45 लोकांकरिता प्रत्यक्ष रोजगार दिल्या जाईल. व 50 लोकांकरिता बांधकाम दरम्यान रोजगार निर्मित होईल.

1.3.6 क्षेत्रातील मुलभूत सुविधा

हा कोळसा धुलाई प्रकल्प गाव तडाली, तहसिल व जिल्हा चंद्रपूर, महाराष्ट्र येथेत प्रस्तावित आहे. प्रस्तावित प्रकल्प क्षेत्र अस्तित्वात असलेल्या MIDC तडाली क्षेत्राला संलग्न आहे.

प्रकल्प क्षेत्रातील सुविधा: प्रभावी संयंत्र संचालनाकरिता, कार्यालय, साठवण, विश्राम क्षेत्र, पेयजल सारख्या सुविधा, शौचालय, कॅन्टीन, प्रथमोपचार केंद्र इत्यादि संयंत्र परिसरात उपलब्ध करण्यात

मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि., 1.5 MTPA कोळसा धुलाई केंद्र गाव तडाळी, तहसिल व जिल्हा चंद्रपूर, महाराष्ट्र येथील प्रस्तावित प्रकल्पाचे पारूप EIA/EMP चा कार्यकारी सारांश

येतील. आंतरित रस्त्याचे डांबरीकरण केले जाईल. बांधकाम व संयंत्र प्रक्रिया टप्प्यादरम्यान झालेल्या कोणत्याही वैद्यकिय आपत्ति करिता एक रुग्णवाहिका सूसज्ज ठेवण्यात येईल.

1.4 सद्याचे पर्यावरणीय परिदृश्य

1.4.1 पायाभूत पर्यावरणीय अभ्यास

प्रकल्प क्षेत्रामधे सद्याच्या पर्यावरणीय परिदृश्यांचे मुल्यांकन करण्याकरिता प्रस्तावित कोळसा धुलाई केंद्र परिसरातील 10 कि.मी. त्रिज्येतील क्षेत्रात पायाभूत पर्यावरणीय अभ्यास करण्यात आला. EIA अभ्यासाच्या उद्देश्याकरिता प्रकल्प क्षेत्र हे कोर झोन म्हणून व प्रकल्प क्षेत्राबाहेरिल 10 कि.मी. त्रिज्ये पर्यंतचे क्षेत्र हे बफर झोन म्हणून विचाराधिन घेतले आहे. पर्यावरणातील विविध घटक जसे वायु, धूनी, जल व भूमि करिता पायाभूत पर्यावरणीय सर्वेक्षण कोळसा धुलाई क्षेत्रापासून 10 कि.मी. त्रिज्येतील अभ्यास क्षेत्रात उन्हाळ्यात म्हणजेच मार्च ते मे 2019 या दरम्यान केले गेले. वनस्पती व पशु, भू-वापराचे प्रकार, वन सामाजिक-आर्थिक स्तर इत्यादि वरील इतर पर्यावरणीय माहिती पण क्षेत्र सर्वेच्या माध्यमाने तयार केली व दुय्यम स्वरूपातील माहिती राज्य शासनाच्या विविध विभागापासून संकलित करण्यात आली.

1.4.2 हवामान व परिवेशी वायु गुणवत्ता

क्षेत्र विशेष हवामानविषयक माहितीचा सारांश

तापमान (°C)	19.2°C to 46.5°C
सापेक्ष आर्द्रता (%)	16% to 52%
मुख्य वायु दिशा	SE (13.6%)
सरासरी वायु वेग	2.28m/s
शांत वायु (Calm wind %)	10.73%

परिवेशी वायु गुणवत्ता स्तर

अभ्यास क्षेत्रातील परिवेशी वायु गुणवत्तेचे स्तर उन्हाळ्यामधे मार्च ते मे 2019 दरम्यान आठ स्थळांवर सर्वेक्षण करण्यात आले ज्यामधे प्रस्तावित कोळसा धुलाई क्षेत्र व जवळपासचे गाव समाविष्ट आहेत. नमूना संकलन स्थळांची निवड अपविंड व डाऊनविंड व क्रासविंड दिशेच्या विचारात घेवून हवामान स्थितीवर आधारित करण्यात आली. श्वसन योग्य कणिय पदार्थ (PM_{10}), फाइन कण ($PM_{2.5}$), सल्फर डायऑक्साइड (SO_2), व नायट्रोजनचे ऑक्साइड (NO_x) यांचे सर्वेक्षण करण्यात आले. सर्वेक्षण परिणामाची किमान व कमाल मूळ्य तक्ता 1.2 मधे सारांशित केली आहे.

तक्ता 1.2 परिवेशी वायु गुणवत्ता सर्वेक्षण परिणामरचा सारांश

Station code	नमूना संकेत	स्थळ	PM10, ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	PM2.5, ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	SO2 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	NOx ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
A1	प्रकल्प स्थळ	किमान	44.3	25.4	11.2	17.6
		कमाल	65.2	32.2	23.2	38.3

मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि., 1.5 MTPA कोळसा धुलाई केंद्र गाव तडाली, तहसिल व जिल्हा चंद्रपूर, महाराष्ट्र येथील प्रस्तावित प्रकल्पाचे पारूप EIA/EMP चा कार्यकारी सारांश

Station code	नमूना संकेत	स्थळ	PM10, ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	PM2.5, ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	SO2 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	NOx ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
A2	चिचाला गाव	किमान	41.3	22.6	8.9	17.0
		कमाल	56.4	33.6	22.3	32.7
A 3	गोरजा गाव	किमान	39.9	22.8	11.2	16.3
		कमाल	51.3	31.8	21.8	32.7
A 4	सोनेगाव गाव	किमान	43.4	20.5	14.2	14.6
		कमाल	55.2	34.7	21.5	36.9
A5	तडाली गाव	किमान	44.3	23.2	12.5	18.4
		कमाल	58.1	31.1	20.5	34.7
A6	मरोडीया गाव	किमान	44.3	20.6	11.4	18.4
		कमाल	57.4	33.6	20.9	32.7
A7	धुग्गूस गाव	किमान	45.1	21.6	11.2	19.3
		कमाल	63.7	35.8	22.3	35.1
A8	साखरवाही गाव	किमान	40.4	25.9	10.3	16.3
		कमाल	50.7	32.6	16.3	28.2
NAAQ माणक		100 (24 hrs)	60 (24 hrs)	80 (24 hrs)	80 (24 hrs)	

परिणामापासून असे निर्देशनास आले की PM₁₀, PM_{2.5}, SO₂ व NO_x संदर्भात परिवेशी वायु गुणवत्ता सर्व सर्वेक्षण रथळावर निर्धारित सिमेत होती.

1.4.3 परिवेशी ध्वनी पातळी

परिवेशी ध्वनी पातळीचे सर्वेक्षण आठ ठिकाणी करण्यात आले ज्यांची परिवेशी वायु गुणवत्ता सर्वेक्षणाकरिता निवड केली गेली होती. सर्वेक्षणाचे परिणाम तक्ता 1.3 मधे दिलेले आहे.

तक्ता 1.3 परिवेशी ध्वनी पातळी सर्वेक्षण परिणामांचे सारांश

नमूना संकेत	स्थळ	श्रेणी [LEQ IN dB(A)]		Ld, dB(A)	Ln, dB(A)
		किमान	कमाल		
N1	प्रकल्प स्थळ	41.6	51.9	46.18	44.2
N 2	तडाली गाव	41.0	48.5	44.52	43.67
N 3	साखरवाही गाव	41.2	48.7	44.72	43.87
N 4	चारगाव गाव	40.8	50.6	46.96	41.97
N 5	मोरवा गाव	43.4	50.9	46.92	46.07
N 6	येरुर गाव	41.6	49.1	45.12	44.27
N 7	मुरसा गाव	39.6	49.4	45.76	40.97
N 8	सोनेगाव गाव	42.3	49.8	45.82	44.97

1.4.4 भूपृष्ठ जल व भूजल संसाधने व गुणवत्ता

जल संसाधने

प्रस्तावित प्रकल्प क्षेत्र जवळपास सपाट आहे व त्याची समुद्र सपाटी पासून उंची 211 ते 213 मी. या श्रेणीत आहे. प्रकल्प क्षेत्र मधे किंवा संलग्न कोणतीही वसाहत नाही. प्रकल्प क्षेत्रामधे किंवा संलग्न बारामाही किंवा मौसमी भुपृष्ठ जलसाठे नाही. पासाळ्यातील भुपृष्ठ प्रवाह हे जवळपासच्या मौसमी झाऱ्यांना जोडले आहे.

क्षेत्राचा उतार साधारणत: दक्षिण व पूर्वेस आहे. वर्धा नदी, इराई नदी व सराई नाला अभ्यास क्षेत्राचे प्रमुख निचरा मार्ग आहेत. इराई नदी (9.30 कि.मी. पू.) उत्तर ते दक्षिण प्रवाहित होते व अभ्यास क्षेत्राच्या द.पू. दिशेस जवळपास 20 कि.मी. अंतरावर असलेल्या वर्धा नदी (6.0 कि.मी. प.) ला जुडते तडाली तलाव (4.0 कि.मी. उ.पू.) एक दूसरे अभ्यास क्षेत्रातील प्रमुख भुपृष्ठ जलसाठे आहे. सराई नाला (3.5 कि.मी. पू) व कांतीया नाला (8.7 कि.मी.उ.पू) अभ्यास क्षेत्रातील मौसमी जलसाठे ओ. या व्यतिरिक्त अभ्यास क्षेत्रात काही मौसमी झरे वाहतात. तसेच प्रकल्पाच्या अभ्यास क्षेत्रात गावातील बरेच तळे आहेत.

प्रकल्प क्षेत्र हे चंद्रपूर जिल्ह्याच्या चंद्रपूर तहसिल मधे स्थित आहे. क्षेत्र स्थळामधे दिसून आले की कामठी बाराकर च्या वाळूखाण व मालोरी-तळचेर शालेच्या क्रमांचा समावेश आहे जो गोंडवाना क्षेत्राचा अंतर्गत येतो. प्रकल्पाची समुद्र सपाटी पासून उंची जवळपास 211 मी ते 213 मी आहे. क्षेत्रातील भुजल पातळीची खोली मान्सून पूर्व 5 मी ते 10 bgl मान्सून पश्चात त्रृतु मधे असते बहुतांश विहिरीची जल पातळी (CGWB, चंद्रपूर अहवाल, 2013). 0 ते 0.20 मी. संपूर्ण चंद्रपूर जिल्हा भुजल विकासाच्या 'सुरक्षा' श्रेणी मधे येतो म्हणजे भुजल विकास हा 14.61 टक्के च्या स्थितीत आहे. जी 70 टक्केच्या विशिष्ट मर्यादेपेक्षा खूप कमी आहे.

जल गुणवत्ता

भुजल व भुपृष्ठ जल गुणवत्तेचे विविध गावांतील निवडलेल्या आठ ठिकाणी भुजल व पाच भुपृष्ठ जल नमून्याचे मुल्यांकन करण्यात आले.

भुपृष्ठ जल गुणवत्ता:

संकलित भुपृष्ठ जल नमून्यात pH मात्र 7.2 ते 7.4 होती व जी 6.5 ते 8.5 च्या मान्यते योग्य मर्यादेच्या आत आहे. एकूण विरघळलेले पदार्थ 193 - 462 mg/l च्या श्रेणी आहे जे सर्व स्थळांवर मान्य मर्यादेच्या सिमेत आहेत सर्व नमून्यामधे एकूण जडत्व 97 - 269 mg/l च्या मधे होती व असे निर्दर्शनास आले की मान्यताप्राप्त सिमेत आहेत. सर्व नमून्यामधे असलेले आर्यन 0.14 - 0.33 mg/l मधे होते, नायट्रेट 1.3 – 5.9 mg/l च्या श्रेणीत, फ्लोराइड 0.2 - 0.3 mg/l मधे, क्लोराइड 11.8 – 42.7 mg/l सल्फेट 34.0 – 88.7 mg/l, आम्लता 105 – 229 mg/l, क्लॅशियम 39.8 – 60.9 mg/l व मॅग्नेशियम 9.8 – 21.3 mg/mधे आढळली. कोलीफार्म जीव 11 ते 96 MPN/100 ml मधे आढळले. विश्लेषणाद्वारे असे निर्दर्शनास आले कि भुपृष्ठ जलाच्या नमून्यांचे भौतिक-रासायनिक गुणवैशिष्ट्ये कोलीफार्म जीवाशम

मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि., 1.5 MTPA कोळसा धुलाई केंद्र गाव तडाली, तहसिल व जिल्हा चंद्रपूर, महाराष्ट्र येथील प्रस्तावित प्रकल्पाचे पारूप EIA/EMP चा कार्यकारी सारांश

वगळता सर्व प्राचलाकरिता निर्धारित मर्यादेत आहेत. सर्व नमुन्यामधे कोलीफार्म जीवाश्म आढळले. त्यामुळे या सर्वांपासून प्राप्त पाणी योग्य प्राथमिक उपचार व निर्जतुणीकरण केल्यानंतर पिण्याकरिता वापरल्या जावू शकते.

भुजल गुणवत्ता

संकलित नमुन्यामधे pH मात्रा 7.1 ते 7.5 च्या श्रेणीत आहे व ती मान्यतेच्या मर्यादेत 6.5 ते 8.5 मध्ये मर्यादेत आहे. एकूण विरघळलेल्या पदार्थाची मात्रा 426 - 689 mg/l च्या श्रेणीत आहे व जी 6 स्थळांवर स्विकार्य मर्यादा ओलांडत आहे. एकू जडत्व 234 - 418 mg/l च्या मर्यादेत परिवर्तीत होती व असे निर्दर्शनास आले की सर्व स्थळांवर निर्धारित मर्यादेत आहे सर्व नमुन्यामधे, आयर्न ची मात्रा 0.1 - 0.3 mg/l, नायट्रेटची मात्रा 0.32 – 1.36 mg/l, फ्लोराइडची मात्रा 0.2 - 0.4 mg/l, क्लोराइडची मात्रा 34.3 – 102.3 mg/l, सल्फेटची मात्रा 51.6 – 121.2 mg/l, आम्लीयत T237 – 302 mg/l, कलॅशियम 71.4 – 99.2 mg/l व मँगनेशियमची मात्रा 14.6 – 52.4 mg/l च्या श्रेणीत आहे. संपूर्ण भुजलाची गुणवत्ता उत्तम आहे किंचित जडत्व अधिक असून जड धातुचे स्तर निर्धारित मर्यादेत आढळले. त्यामुळे, भुजलावर प्राथमिक उपचार, निर्जतुकीकरण केल्यानंतर पिण्याकरिता व घरगुती वापराकरिता उपयोगात आल्या जावू शकते.

1.4.5 भु-वापर भू-आच्छादन वर्गीकरण

प्रकल्पाच्या अभ्यास क्षेत्राच्या 10 कि.मी. त्रिज्ये करिता उपग्रह प्रतिमा प्राप्त केली व विविध भु-वापर भू-आच्छादन प्रकार जाणून घेण्याकरिता अभ्यास केला. उपग्रह प्रतिमेसोबत कोलेरेट करण्याकरिता सर्व ऑफ इंडिया टोपोशिट वारप्यात आली. प्रमाणित भु-वापर भू-आच्छादन वर्गीकरणाच्या आधारे विविध श्रेणीमधे समाविष्ट क्षेत्र मोजण्यात आले. भू-आच्छादन वर्ग व त्यांची व्याप्ती तक्ता 1.4 मध्ये सारांशित केली गेली.

तक्ता 1.4: 10 कि.मी. त्रिज्येतील LU/LC वर्ग व त्यांचे विचारात घेतलेले क्षेत्र

LU/LC वर्ग	क्षेत्र (Sq. Km.)	%
क्रॉपलॅड	215.21	65.63
पानझडी (Deciduous)	0.39	0.12
पडित जमीन	7.46	2.28
खाण	16.47	5.02
आरक्षित/ तलाव/ तळे	6.83	2.08
नदी/ झारा/ कालवा	5.71	1.74
ग्रामीण	4.72	1.44
खुरटे जंगल	5.51	1.68
खूरटे भूमी	53.46	16.30
शहरी	12.15	3.71
एकूण	327.91	100.00

1.4.6 मृदा गुणवत्ता

क्षेत्रातील मृदा स्थितीचा अभ्यास करण्याकरिता प्रकल्प क्षेत्रात व सभोवतालील क्षेत्र जे विविध भु-वापर स्थिती दर्शविते, तेथिल सद्याच्या मृदाची स्थितीचे मुल्यांकन करण्याकरिता नमुना स्थळांची निवड करण्यात आली. नमुन्याचे संकलन 15–20 मी. च्या खोलीतील माती रॅमिंग कोर कटर द्वारे करण्यात आले. अभ्यास क्षेत्रातील एकूण 3 नमुने संकलित व विश्लेषित करण्यात आले.

मृदा नमुन्याच्या विश्लेषणाच्या परिणामा पासून असे निर्दर्शनास आले कि मृदा मध्यम खंताची व कमी उत्पादकता असलेली होती अभ्यास क्षेत्रातील जमिनीची उत्पादकता सुधारण्याकरिता व उत्पादक वाढविण्याकरिता अतिरिक्त खंताची गरज आहे. क्षेत्रातील संपूर्ण मृदा गुणवत्ता मध्यम उत्पादकते सह मध्यम खतांची आढळली.

1.4.7 जैविक पर्यावरण

वने

प्रकल्प क्षेत्र हे मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि., कंपनी च्या व MIDC तडाली औद्योगिक क्षेत्राच्या खाजगी रेल्वे साइडिंगला संलग्न आहे. अभ्यास क्षेत्रातील वन क्षेत्रात मोरवा आरक्षित वन (1.4 किमी पू) व भांडक आरक्षित वन (9.1 किमी उ.पू) समाविष्ट आहे. ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्प संवेदनशील झोन प्रकल्प क्षेत्रात जवळपास 15 किमी उ.पू. स्थित आहे.

वनस्पती

वनस्पती (झाडांच्या प्रजाती): वनामधे प्रामुख्याने पर्णपाती मिक्स वन चा समावेश आहे. या परिसरात असलेले काही सर्वसाधारण झाडे म्हणजे आंबा, अर्जुन, बेल, बिजा जामुन, ऐन (ain), बेहळ, शिशमतेंदू, हिरडा, हळदू, कुडा, कुरुम, बाम्बू, कदम व बरेच इतर झाडे आहेत. गवताच्या प्रमुख प्रजातीमधे गवत, मुसाम, खुस व चिरखुस यांचा समावेश आहे. झुऱ्हूपांचा प्रजाती जसे कुंडा, तरोटा, कुडगुंडी, तरवाड, गोखरू व नील सारख्या प्रजाती मोठ्या प्रमाणात आहेत. गोंड व मेडिया जमाती प्रमुख जमाती वनात आतील भागात आहेत. ह्या जमाती राहणे व जेवण, इमारती लाकूड, गवत व लाकूड याची गरज पूर्ण करण्याकरिता पूर्णपणे वनावर अवलंबून आहेत.

पशु

कोर झोन हे अस्तित्वात असलेल्या रेल्वे साइडिंगला संलग्न आहे व तडाली औद्योगिक क्षेत्र MIDC च्या जवळ स्थित आहे. ज्यामधे काही कारखाने आधीत कार्यरत आहेत, प्रकल्प परिसरात किंवा प्रकल्प क्षेत्रामधे वन्य जीव आढळले नाही. प्रकल्प क्षेत्रामधे वन्य पशु कधी कधी आढळले ज्यामधे सामान्य छोटे प्राणी जसे पाच धारीची खार, शेतातील उंदीर, सर्वसाधारण घरातील उंदीर, सर्वसामान्य राखडी मुंगुस, लंगूर इत्यादि व पक्षी जसे ब्लू रॉक पिगन, कावळा, परिह पंतगे, मैना कोयल इत्यादि आढळले.

बफर झोन

चंद्रपूर विभागातील मोठ्या प्रमाणीतील भाग हा वनाच्छादित आहे. विरळ लोकसंख्या असलेल्या अबाधित क्षेत्र आहे. स्वाभाविकच हे वन मोठ्या संख्येने प्राण्यांना राहण्याचे ठिकाण आहे.

वन कार्य योजने पासून माहिती आहे कि चितळ, सांभार व निलगाय यामुळे पिकांचे नुकसान होते. तसेच वन्य डुक्कर रोपे व बांबू चे झुझूप उपटून काढतात. साळू हळू मोहा, भिलवा व आमतासचे बाह्य साल खातात. भालू उंदीराच्या शोधात झाडाच्या मुळजवळची माती खणून काढतात.

वन कार्य योजनेनुसार, स्थलांतरित पक्षीकरिता हा विभाग स्वर्ग आहे. इरई धरण, चारगाव, मोहाळी, जुनोना, नालेश्वर टँक यासारख्या मोठ्या जलाशयांची उपस्थिती हिवाळ्यातील पर्यटकांसाठी मुख्य भेट देणारी स्थाने आहेत. कुटस, टील्स, पिनटेल, बार हेड गीझ, पोचर्डस, मर्लेड्स, गॅडुसल आणि शोवलर हे नियमित प्रचारक (visitor) आहेत. सारूस क्रेन हे देखिल जुनोना तलावाचे राहणारे पक्षी आहेत. याव्यतिरिक्त इथे बरेच रहिवासी पक्षी आहेत जसे मोर, पाट्रिजेस, वन पक्षी, लहान पक्षी, हिरवे कबूतर, बेबीलर्स, रॅबिन बुलबुल, फ्लायकेचर, श्रीकर, झाँगो वॉरबेलर्स, मायनास, विणकर पक्षी, मुनिआस, वागटेल, सुतार, कोकिळा व घुबड इत्यादि आहे.

1.4.8 सामाजिक आर्थिक पर्यावरण

जनगणना 2011 च्या प्राथमिक सामाजिक सर्वेक्षण व दुय्यम साहित्याच्या आधारे 10 कि.मी. परिधामधील सामाजिक लोकसंख्याविषयक स्थिती आणि तेथील समुदायाच्या प्रवृत्तीची माहिती गोळा केली गेली अभ्यास क्षेत्राच्या सामाजिक-आर्थिक स्थितीचा सारांश तक्ता 1.5 मधे देण्यात आला आहे.

तक्ता 1.5: कि.मी. त्रिज्येतील गावाच्या सामाजिक-आर्थिक पर्यावरणाचा सारांश

विवरण	संख्या	%
एकूण गावे	46	
एकूण घरे	34752	
एकूण लोकसंख्या	145141	
एकूण पुरुष	75434	51.97
एकूण स्त्री	69707	48.03
अनुसूचित जाती	27839	19.18
अनुसूचित जमाती	11568	7.97
एकूण साक्षरता	111666	76.94
पुरुष साक्षरता	61000	42.03
स्त्री साक्षरता	50666	34.91
एकूण कामगार	55491	38.23

विवरण	संख्या	%
एकूण मुख्य कामगार	48641	33.51
लागवड करणारे	5846	12.02
कृषी कामगार	8489	17.45
घरगुती उद्योग	1219	2.51
इतर कामगार	33093	68.04
एकूण किरकोळ कामगार	6850	4.72
एकूण कामगार नसलेले	89650	61.77

1.5 संभाव्य पर्यावरणीय प्रभाव व शमन उपाय योजना

1.5.1 बांधकाम टप्प्यादरम्यान होणाऱ्या आघातांची ओळख करणे व प्रस्तावित शमन उपाययोजना

परिवेशी वायु गुणवत्ता

बांधकाम टप्प्यादरम्यान, धुळ हे प्रमुख प्रदूषक आहे जी क्षेत्र विकास कार्य व रस्त्यावरील वाहनांच्या वाहतूकी मुळे उत्पन्न होईल. तसेच वाहनांची वाहतूक वाढल्यामुळे NOx व COच्या तिक्रित किंवित वाढ होवू शकते. रस्ते व कार्य क्षेत्रात उडणाऱ्या धुळीचे उत्सर्जन नियंत्रित करण्याकरिता फव्वारणी साधनांनी युक्त ट्रकचा वापर करून नियमित पाण्याची फव्वारणी केली जाईल.

जल संसाधन व गुणवत्ता

प्रस्तावित प्रकल्प क्षेत्र मध्ये कोणतेही भुपृष्ठ जलाचे झरे वाहत नाही. बांधकाम टप्प्यादरम्यान कोणतेही प्रक्रिया सांडपाणी निर्मित होणार नाही. पावसाळ्यात खुल्या भागापासून वाहणारे सिल्ट वॉश असलेले भुपृष्ठ रन-ऑफ प्रकल्प क्षेत्राच्या बाहेरिल वाहणाऱ्या मौसमी झन्याद्वारे वाहून जावू शकते. बांधकामा दरम्यान निर्मित सांडपाणी हे कामगारांना पुरविष्यात येणाऱ्या स्वच्छ सुविधा पासून घरगुती सांडपाणी असेल. पावसाळ्यात भूमीवरील काम (कटिंग आणि फिलिंग) टाळल्या जाईल. बांधकामातील कामगारांकरिता मोबाइल शौचालये तयार करण्यात येतील.

परिवेशी ध्वनी पातळी

बांधकाम टप्प्यादरम्यान ध्वनीचे प्रमुख स्त्रोत वाहने व बांधकामातील उपकरणे जसे डोऱ्हर, स्क्रॅपर कॉक्रिंट मिक्सर, क्रेन, पंप, कम्प्रेसर, न्यूमेटिक साधणे, आरी कंपनयंत्र इत्यादि आहेत. ध्वनी पातळी 85 dB(A) च्या सिमेत ठेवण्याकरिता उपकरणांची यथायोग्य देखरेख करण्यात येईल. शक्य त्या ठिकाणी ध्वनिरोधक व मफलर सह उपकरणे पुरविष्यात येतील. स्टेशनरी मशिन्स जसे DG संचाला ध्वनिरोधक आवरण देण्यात येतील. अधिक ध्वनी उत्पन्न करणारे बांधकामातील कार्य दिवसाच्या वेळीच केले जातील. बांधकामा दरम्यान हरितपट्टा विकसित केला जाईल. तसेच

मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि., 1.5 MTPA कोळसा धुलाई केंद्र गाव तडाली, तहसिल व जिल्हा चंद्रपूर, महाराष्ट्र येथील प्रस्तावित प्रकल्पाचे पारूप EIA/EMP चा कार्यकारी सारांश

अधिकतम धवनी होणाऱ्या क्षेत्रात काम करणाऱ्या मजुरांना आवश्यक सुरक्षा साधने जसे इयर मफ इत्यादि पुरविण्यात येतील.

इकॉलॉजी व जमीन पर्यावरण

1.5 MTPA कोळसा धुलाई प्रकल्पाचे प्रस्तावित क्षेत्र हे पडित जमीन आहे जी काही कृषी क्षेत्राने रेल्वे साइडिंग व औद्योगिक क्षेत्र ने वेढलेली आहे. प्रकल्प क्षेत्रात असलेले मोठ्या प्रमाणात स्थानिक वनस्पती म्हणजे हंगामी झुडपे, औषधी वनस्पती व गवत आहेत आणि प्राकृतिक स्वरूपाने उगवल्या जाणाऱ्या झाडांचा प्रजाती आहे. झाडांची कापणी करण्याचे योजनेत नाही आहेत त्या झाडांना काही ही न करता प्रकल्पाचे कार्य करण्याचे संरचित केले आहे प्रकल्प क्षेत्राचा सभोवताली जोडणाऱ्या रस्त्याच्या आजुबाजूला बांधकाम टप्प्या दरम्यान हरित पट्टा विकसित केला जाईल.

1.5.2 प्रक्रिया टप्प्यादरम्यान होणाऱ्या आघातांची ओळख व प्रस्तावित शमन उपाययोजना

1.5.2.1 परिवेशी वायु गुणवत्ता

वायु गुणवत्तेवर होणारे प्रभाव

प्रकल्प क्षेत्र हे मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि., च्या प्रस्तावित 1.5 MTPA कोळसा धुलाई प्रकल्पामुळे वायु गुणवत्तेवर होणाऱ्या प्रभावांचे मुल्यांकन करण्याकरिता परिवेशी वायु गुणवत्ता मॉडेलिंग करण्यात आले होते. कोळसा धुलाई प्रक्रिये पासून होणाऱ्या वायु प्रदूषणाचा भारांचे मुल्यांकन करण्याकरिता AERMOD क्लाऊड मॉडेल चा वापर करण्यात आला.

कोळसा धुलाई केंद्रावर प्रक्रियेमुळे PM_{10} च्या अनुमानित कमाल वाढ GLC (24-तासी सरासरी) कोळसा धुलाई क्षेत्राच्या 900 m S वर वायु मॉडेलिंग द्वारा अनुमानित **2.86 µg/m³** होती.

मॉडेलिंग परिणामांच्या निरिक्षणा पासून असे निर्दर्शनास आले कि अभ्यास क्षेत्रातील PM_{10} अनुमानित तिक्रिता कोळसा धुलाई प्रकल्पाच्या प्रस्थापने नंतर निर्धारित मर्यादेत राहील.

वायु प्रदूषण नियंत्रणाचे उपाय

- ट्रकच्या माध्यमाने कमीत कमी वाहतूक करणे व वाहतूकी करिता रेल्वे साइडिंगचा अधिकाधिक वापर करणे.
- कोळसा वाहून नेण्यात येणारे ट्रक हे ताडपत्री शीटने आच्छादित करणे, ज्या ठिकाणी रेल्वेचे जाळे उपलब्ध नाही.
- धुळ निर्मिती टाळण्याकरिता आंतरिक रस्त्यांचे कॉन्क्रिट / ब्लॉकटॉपिंग करणे.
- घनदाट झाडे लावणे
- अनलोडिंग दरम्यान रेल्वे वॅगनच्या रुंदी पर्यंत सतत पाण्याची फव्वारणी साधणे व उपलब्ध करणे.

- सर्व स्थलांतरण केंद्रावर धुळ निर्गमन / जल फव्वारणी व्यवस्था पुरविणे.
- संयंत्र परिसर व जवळपासच्या गावामधे परिवेशी वायु गुणवत्तेचे नियमित सर्वेक्षण करणे.

1.5.2.2 परिवेशी ध्वनी पातळी

परिवेशी ध्वनी पातळीवर होणाऱ्या आघाताच्या अनुमान घेण्याकरिता, निरी द्वारे विकसित केलेल्या 'DHWANI' ध्वनी प्रतिमानाचा वापर करण्यात आला, असे निर्दर्शनास आले की, संयंत्र सिमेवर परिणामी ध्वनी पातळी जवळपास 65 dB(A) होती, जी परत कमी अंतरापर्यंत कमी होईल. संयंत्र प्रक्रियेमुळे जवळपासच्या वसाहत म्हणजेच साखरवाही गाव परिणामी ध्वनी पातळी जवळपास 45 dB(A) होती. यामुळे, असे दिसून येते कि प्रस्तावित कोहसा धुलाई प्रकल्प प्रक्रियेमुळे कोणतेही महत्वपूर्ण आघात होणार नाही.

प्रस्तावित ध्वनी नियंत्रण उपाय

- इमारतीची रचना व लेऊट तयार करतांना ध्वनी रोधक साधनांची तरतुद करणे
- ध्वनीरोधक गुणधर्म असलेल्या लॅगिंग चा वापर संयंत्रातील घटकांवर करणे / उपकरणांच्या सभोवताली ध्वनी रोधक आवरण प्रस्थापित करणे
- स्टेशनरी उपकरणे जसे क्रशर व पर्दे, DG संच इत्यादि ला ध्वनिरोधक आवरण पुरविणे
- डपकरणे व यंत्रसामग्रीची नियमित देखभाल करणे उच्चतम ध्वनी होणाऱ्या क्षेत्रात काम करणाऱ्या कामगारांना इयर मफ / इयर प्लग पुरविणे
- अधिकतम ध्वनी होणाक्रया क्षेत्रात काम करणाक्रया कामगाराच्या आळीपाळीने काम देणे
- संयंत्र परिसरात व संयंत्र सिमेच्या सभोवताली दाट हरित पट्टा विकसित करणे
- नियमित धावणाऱ्या वाहतूक वाहनांची गती च्या 40 KMPH खाली असणे.
- प्रकल्प परिसर व जवळपासच्या गावामधे ध्वनीची निश्चित कालावधमधे सर्वेक्षण करणे.

1.5.2.3 जल संसाधने व गुणवत्ता

जल संसाधने व गुणवत्तेवर होणारे प्रभाव

प्रकल्प क्षेत्रात किंवा प्रकल्प क्षेत्राच्या संलग्न कोणतेही भुपृष्ठ जलाचे झरे वाहत नाही. सद्या, प्रकल्प क्षेत्रातून वाहणारे भुपृष्ठ रन ऑफ नैसर्गिक रित्या उतार भागातून वाहते व प्रकल्प क्षेत्राच्या बाहेरिल वाहणाऱ्या मौसमी झाज्यांना जुऱ्यात. वर्धा नदी, इराई नदी व सराई नाला हे अभ्यास क्षेत्राचे प्रमुख निचरा आहे.

प्रस्तावित कोळसा धुलाई प्रकल्पाच्या बांधकाम टप्प्यादरम्यान औद्योगिक व घरगुती कामाकरिता जवळपास 386 घन मी प्रती दिवस इतके स्वच्छ पाण्याची गरज आवश्यकता आहे. ही पाण्याची गरज भुजलापासून पूर्ण केली जाईल. कोळसा धुलाई संयंत्रामधे रेनवॉटर हार्वेस्टिंग करण्यात येईल व शक्य तितक्या प्रमाणात हार्वेस्टेट पावसाचे पाणी कोळसा धुलाई प्रकल्पाच्या प्रक्रियेमधे वापरण्यात येईल. कोळसा धुलाई प्रक्रिया सुरु होण्यापूर्वी CGWA पासून नाहरकत प्रमाण पत्र (NOC) प्राप्त केली जाईल. हा प्रकल्प भुजल काढण्याकरिता "सुरक्षित झोन" मधे आहे.

प्रस्तावित कोळसा धुलाई प्रकल्पामधे सांडपाणी/निस्सारण निर्मितीचे संभाव्य स्त्रोत कोळशाचे कण व गाळ असलेले वादळी पावसाचे प्रवाह, कोळसा धुलाई निस्सारण व संयंत्र परिसरापासून निघणारे घरगुती सांडपाणी व संयंत्र परिसरापासून निघणारे घरगुती सांडपाणी आहे. हे निस्सारण/सांडपाणी, जर पर्यावरणात सोडले (भुपृष्ठ झरे/जमीन) केवळ संयंत्रातील पाण्याची गरज वाढविणार नाही तर जलसाठ्या/जमिनीच्या प्रदूषणाचे कारण पण होवू शकते.

प्रस्तावित जल संरक्षण व जल प्रदूषण नियंत्रणाचे उपाय

मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि. "शुन्य सांडपाणी निस्सारण" प्रणालीची अमलबजावणी करेल. प्रक्रिया केल्यानंतर संपूर्ण सांडपाणी प्रक्रियेमधे बंद परिपथ प्रणाली द्वारे पुर्नचक्रित केले जाईल. घरगुती सांडपाण्याकरिता बंद प्रकारचे STP प्रस्तावित आहे. यामुळे संयंत्रातील स्वच्छ पाण्याची आवश्यकता अंत्यत कमी होईल व प्रकल्प क्षेत्राच्या बाहेर भागात वाहणाऱ्या भुपृष्ठ जल संसाधनांची गुणवत्ता पण सुरक्षित राहिल.

मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि. प्रकल्प परिसरात रेन वॉटर हार्वेस्टिंग उपायांची अमलबजावणी करणार आहेत. यामधे संयंत्र परिसरातील वादळी पाण्याचे प्रवाह सेटलिंग टाकीत एकत्रित करणे व धुलाई प्रक्रियेमधे पाण्याच योग्य प्रकारे वापर करणे, धुळ दमन, प्रकल्प परिसरामधे वृक्षारोणात करणे समाविष्ट आहे.

1.5.2.4 भू-वापराचे प्रकार

प्रस्तावित कोळसा धुलाई प्रकल्प 7.5 हे क्षेत्रात स्थित राहिल. ही जमीन मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि. यांच्या मालकीची आहे व पडित जमीन म्हणून समाविष्ट आहे. कोळसा धुलाई च्या मांडणी मुळे कोर झोनची सद्याचे भू-वापर आद्योगिक क्षेत्रात परिवर्तीत होईल एकूण 7.5 हे. क्षेत्रापैकी 2.25 हे. मधे संयंत्र उभारण्यात येईल, 1.05 हे क्षेत्रामधे कोळसा साठवणूक व अस्विकृत कोळशा विल्हेवाट करिता वापरण्यात येईल व 1.2 हे. क्षेत्रामधे रेन वॉटर आरक्षण व RWH संरचना करण्यात येईल. यामुळे कोर झोनचे संपूर्ण भू-वापर प्रकार परिवर्तीत होईल.

भू-वापर प्रकारावर होणारे प्रभाव टाळण्याकरिता उपाय

- बांधकाम दरम्यान हरितपट्टा विकसित केला जाईल.
- संपूर्ण संयंत्र क्षेत्र लॅण्डस्केप्ट सौंदर्यीकरण केले जाईल.
- प्रकल्प परिसरामधे आरेखित क्षेत्रात कच्च्या कोळशाची ढिगारे, धुतलेल कोळसा व अस्विकृत कोळसा ठेवण्यात येईल.
- आंतरिक रस्ते सिमेटचे/ब्लॉक टॉप्ड केले जातील व त्यांची नियमित देखरेख केली जाईल.
- कोळसा वाहून नेण्यास वापरण्यात येणाऱ्या PWD च्या रस्त्याच्या बाजुला वृक्षारोपण केले जाईल.

मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि., 1.5 MTPA कोळसा धुलाई केंद्र गाव तडाळी, तहसिल व जिल्हा चंद्रपूर, महाराष्ट्र येथील प्रस्तावित प्रकल्पाचे पारूप EIA/EMP चा कार्यकारी सारांश

- धुळ उत्सर्जन नियंत्रित करण्याकरिता व पिकांवर जमा होणारी धुळ/संयंत्र परिसरा भोवतालील जमीनीवरील धुळ नियंत्रित करण्याकरिता योग्य वायु प्रदूषण नियंत्रण उपायांचा अवलंब केला जाईल.
- प्रकल्प परिसराच्या बाहेर सांडपाण्याचे निस्सारण केले जाणार नाही.

1.5.2.5 घन कचरा निर्मिती व व्यवस्थापन

घनकचन्याचे प्रकार व अंदाजित मात्रा तक्ता 1.6 मधे दिलेला आहे.

तक्ता 1.6: घनकचरा निर्मिती

अनु क्र.	घनकचन्याचे प्रकार	अंदाजित दररोजची मात्रा	अंदाजित वार्षिक मात्रा
1	अस्विकृत कोळसा	1470 tonnes per day	0.441 MTPA
2	थिकनार पासून गाळ	2.5 TPD	750 tonnes per annum
3.	वापरलेले ऑयल व ग्रीस	0.5 kg/day	~ 150 kg per annum
4.	बिघाड झालेले मशिनचे भाग	-	~ 3 TPA
5.	घरगुती अपशिष्ट	5 kg per day	1500 kg per annum

घनकचरा व्यवस्थापन

- कोळसा धुलाई केंद्रातील अस्विकृत कोळसा जवळपासच्या CFBC आधारित औषिक वीज प्रकल्पांना सिमेंट कारखाने व विटांची भट्टी चालविणाऱ्यांना विकण्यात येईल.
- थिकनर गाळ धुलाई केंद्राच्या अस्विकृत कोळशासोबत मिळविण्यात येईल व वापरणाऱ्या कारखान्यांना पाठविण्यात येईल.
- ऑयल व ग्रीस कॉन्क्रिट फ्लोरिंग असलेल्या साठवणूक खोलीमधे गळती रोधक पात्रात साठविण्यात येईल. हे CPCB/MPCB अधिकृत पुर्नचक्रित करणाऱ्या विक्रेत्यांना वेळोवेळी विकण्यात येईल.
- प्रकल्प क्षेत्रात जैविक व अजैविक घनकचरा निर्मित होईल. जैविक घनकचरा खत तयार करण्याकरिता वापरण्यात येईल व तयार खत हरित पट्टा क्षेत्रात वृक्षारोपणात वापरण्यात येईल. अजैविक घनकचरा अधिकृत विक्रेत्यांना विकण्यात येईल.

1.5.2.6 जैविक पर्यावरण

प्रकल्प क्षेत्राच्या 10 कि.मी. त्रिज्येच्या क्षेत्रात वन जमीन, राष्ट्रीय उद्यान, वन्य जीव अभयारण्य व जीववरण आरक्षण अस्तित्वात नाही. बफर झोन मधे दुर्मिळ, स्थानिक व धोक्यात असलेल्या प्रजातीची नोंद नाही. विविध प्रदूषकाच्या विशेषत: कणिय पदार्थ (धुळ) व SO₂ च्या अधिक तिक्रतेच्या संपर्कात येण्यामुळे पिकांना नुकसान होवू शकते व जवळपासच्या शेतकऱ्यांना कृषि उत्पादनात तोटा होवू शकतो.

प्रस्तावित जैविक पर्यावरण संरक्षण उपाययोजना

1. कोळशाची वाहतूक अधिकाधिक रेल्वे मार्गाने करणे.
2. PWD च्या सहकार्यान कोळसा वाहतुकीच्या रस्त्याची नियमित देखरेख करणे.
3. कोळसा वाहतुकी करिता वापरण्यात येणारे PWD च्या रस्त्यावर नियमित पाण्याची फव्वारणी करणे.
4. आच्छादित कोळसा वाहतूक प्रणाली
5. कोळसा धुलाई क्षेत्राच्या जवळपास स्थित कृषक जमिनीवर पडणाऱ्या धुळीचे संरक्षण करणे.

1.5.2.7 सामाजिक-आर्थिक पर्यावरण

- प्रकल्पामधे पुर्नवसाहत व पुर्नवसन समाविष्ट नाही.
- प्रस्तावित कोळसा धुलाई प्रकल्पामधे प्रक्रिया टप्प्यादरम्यान जवळपास 45 कामगारांची प्रत्यक्षपो रोजगाराकरिता आवश्यकता राहिल जेव्हा की 50 लोकांना बांधकाम टप्प्यादरम्यान रोजगार देण्यात येईल. 100 पेक्षा अधिक स्थानिक लोकांना दुय्यम स्वरूपाचे रोजगार देणे अपेक्षित आहे.
- सामाजिक उत्तरदायित्वा अंतर्गत मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि. जवळपासच्या गावांमधे विविध सामाजिक-आर्थिक स्तरात सुधारणा होईल.

1.6 पर्यावरणीय निरिक्षण कार्यक्रम

प्रस्तावित कोळशाच्या प्रकल्पासाठी G.M. (कोळसा धुलाई केंद्र) च्या नियंत्रणा खाली एक पर्यावरण व्यवस्थापन संगठन स्थापन करण्यात येईल. पर्यावरणीय व्यवस्थापनांची पाहणी EMC द्वारे केली जाईल. पर्यावरणीय व्यवस्थापकाची नेमणूक केली जाईल. परिवेशी वायु गुणवत्ता, भुपृष्ठ व भुजल गुणवत्ता, परिवेशी ध्वनी पातळी इत्यादीचे पर्यावरणीय निरिक्षण नियमितपणे MoEF यांच्या द्वारे मान्य प्राप्त एजन्सीच्या माध्यमाने करण्यात येईल व ज्याचा अहवाल MPCB/MoEF ला सादर केला जाईल.

1.7 धोका मुल्यांकन व आपत्ती व्यवस्थापन योजना

प्रस्तावित कोळसा धुलाई प्रकल्पामधे आग व विस्फोटाकरिता धोक्याचे मूल्यांकन करणे अपेक्षित आहे. शमन उपाययोजना प्रारूप EIA/EMP अहवालात सूचविलेले आहे.

नैसर्गिक प्रभाव व मानवामुळे होणाऱ्या आपत्तीला समोर जाण्याकरिता विस्तृतपणे आपत्ती व्यवस्थापन योजना तयार केली गेली आहे व जीव सुरक्षेची, पर्यावरण संरक्षण, प्रतिष्ठापनेची सुरक्षा, उत्पादनाची पुर्नसाठवणूक व होणाऱ्या प्रक्रियांची EIA/EMP अहवालात समाविष्ट केले आहे. आपत्ती व्यवस्थापन योजनेचा प्रभावितपणे अमलबजावणी करण्याकरिता, ही मोठ्या प्रमाणात प्रसारित केल्या जाईल व प्रात्यक्षिकाच्या माध्यमाने वैयक्तिक प्रशिक्षण देण्यात येईल. क्षेत्रातील सुविधा, प्रक्रिया कर्तव्य व जवाबदारी, संचारप्रणाली इत्यादि आपत्ती व्यवस्थापन योजने मधे विस्तृतपणे विचारात घेतले आहे.

1.8 प्रकल्पाचे फायदे

तडाली येथील प्रस्तावित कोळसा धुलाई प्रकल्प त्या क्षेत्राचा विकास करेल व त्यासोबतच प्रत्यक्ष / अप्रत्यक्ष स्वरूपात रोजगाराच्या संधी उपलब्ध होतील. ज्याचे परिणामी कोळसा धुलाई क्षेत्राच्या नगण्याच्या गुणवत्तेत सुधारणा होईल. CSR धोरणा प्रमाणे मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि. खालिल क्षेत्रात सामाजिक कल्याण उपक्रम राबवितील.

- आरोग्य व स्वच्छता
- पेयजल
- शिक्षा
- आर्थिक उद्धार
- गावातील रस्ते व पथदिवे

CSR अंतर्गत जवळपासच्या गावांमधे घेण्यात येणाऱ्या सामाजिक-आर्थिक कल्याण उपक्रमांच्या अमलबजावणी करिता रु. 44.25 लाखांचे अंदाज प्रस्तावित केले गेले आहे.

1.9 पर्यावरणीय व्यवस्थापन योजना

पर्यावरणीय व्यवस्थापन योजने मधे खालिल शमन उपाय, व्यवस्थापन, निरिक्षण, प्रकल्पाची अमलबजावणी व प्रक्रिये दरम्यान करण्यात येणारे उपाय प्रतिकूल पर्यावरणीय प्रभाव नष्ट करणे किंवा निर्धारित पातळीपर्यंत त्यांना कमी करणे हे समाविष्ट आहे.

- पर्यावरणाचे संपूर्ण संरक्षण
- नैसर्गिक संसाधने व पाण्याचा कमी वापर करणे
- कामगारांची व लोकांची सुरक्षा, कल्याण व योग्य आरोग्यांची काळजी घेणे.
- सर्व नियंत्रण उपायोजनेची प्रभावी कार्याची खात्री करून घेणे
- संभाव्य आपत्ति व अपघातांच्या विरुद्ध दक्षता
- संचित व दिर्घकालिन प्रभावांचे निरिक्षण
- घनकचरा निर्मित व प्रदूषण नियंत्रित करणे.

पर्यावरणीय व्यवस्थापन योजनेच्या योग्य वापरामुळे वापरामुळे पर्यावरणीय व्यवस्थापन योजनेच्या योग्य वापरामुळे पर्यावरणाच्या घटकांची माहिती होते जे प्रकल्पातील विविध प्रक्रियेद्वारे प्रभावित होवू शकतात.

पर्यावरणीय व्यवस्थापन योजनेच्या अमलबजावणी करिता रु. 222.3 लाख रु. भांडवली मूल्य म्हणून व रु. 72.25 आवर्ती खर्च म्हणून अंदाजित रक्कम निश्चित केली गेली आहे.

1.10 निष्कर्ष

मेसर्स मेसर्स विमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि.च्या प्रस्तावित 1.5 MTPA कोळसा धुलाई प्रकल्प जवळपासच्या गावाच्या संपूर्ण विकासाकरिता फायदेशीर आहे. काही पर्यावरणीय घटक

मेसर्स मिमला इन्फ्रास्ट्रक्चर (इंडिया) प्रा. लि., 1.5 MTPA कोळसा धुलाई केंद्र गाव तडाळी, तहसिल व जिल्हा चंद्रपूर, महाराष्ट्र येथील प्रस्तावित प्रकल्पाचे पारूप *EIA/EMP* चा कार्यकारी सारांश

जसे धुळीचे उत्सर्जन, धवनी सांडपाणी निर्मिती, वाहतूक घनता, निर्धारित प्रमाणात नियंत्रित करण्यात येईल. जेणेकरून सभोवतालिल पर्यावरणावर होणारे परिणाम टाळता येतील. आवश्यक प्रदूषण नियंत्रण उपकरण जसे बोग हाऊस, जल फवारणी साधने, आवरण, थिकनर इत्यादि संयंत्र संरचनेचे प्रमुख भाग असतील.

उपाय योजनेचा अवलंब केला जाईल. उपाय योजना जसे दाट हरितपट्टा व प्रकल्प परिसरात व वाहतूक मार्गाच्या आजुबाजूला वृक्षारोपण करणे प्रकल्प क्षेत्रात व जवळपासच्या गावामधे रेन वॉटर हार्वेस्टिंगची अमलबजावणी इत्यादिंची अमलबजावणी केली जाईल. कंपनी द्वारे अवलंबलेल्या प्रस्तावित CSR उपाय योजना जवळपासच्या गावांचे सामाजिक, आर्थिक व मुलभूत गरजांची उपलब्धतेत सुधारणा होईल.

प्रस्तावित कोळसा धुलाई केंद्र चे संपूर्ण परिणाम अनुकूल असतील व परिणामी जवळपासच्या गावाचे संपूर्ण सामाजिक-आर्थिक वृद्धी होईल.